

GRADINA TERAPEUTICA

“GRADINA TERAPEUTICA” proiect derulat de Fundatia Estuar Filiala Constanta, in parteneriat cu Directia Generala de Asistenta Sociala si Protectia Copilului Constanta si Fundatia Estuar Bucuresti, finanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ, în cadrul Programului Phare 2006, „Suport pentru dezvoltarea serviciilor comunitare de sănătate mintală și dezinstitutionalizarea persoanelor cu probleme de sănătate mintală – Componenta B: Dezvoltarea centrelor comunitare de sănătate mintală”, urmărește crearea unui model de orientare vocațională prin îmbunătățirea abilităților practice și a competențelor persoanelor cu probleme de sănătate mintală în vederea reorientării lor pe piața muncii, bazat pe resursele locale care să păstreze și să conserve tradițiile comunității.

Dezvoltarea unui atelier lucrativ în cadrul unei grădini terapeutice, pentru orientarea vocațională și facilitarea accesului la muncă a persoanelor cu probleme de sănătate mintală. Aceștia fac parte din categoria oamenilor foarte săraci care nu își pot permite un trai decent astfel încât recurg adesea la internări în Spitalul de Psihiatrie pe motive sociale. Adesea, nu își pot găsi un loc de muncă în concordanță cu calificarea și capacitățile pe care le au datorită discriminării la care sunt supuși de către angajatori. În plus, datorită manifestării bolii nu pot să desfășoare o activitate constantă pe termen lung. Se va obține creșterea gradului de independență socială a persoanelor cu probleme de sănătate mintală, profesionalizarea acestora și acceptarea lor pe piața muncii astfel încât principiul egalității șanselor să se transforme în realitate.

Adulții cu probleme de sănătate mintală sunt supuși discriminării profunde atunci când caută un loc de muncă.

Politica guvernamentală și neguvernamentală de includere socială urmărește să schimbe această atitudine oferind șanse unui venit pentru acești oameni, venit care să răspundă capacității de muncă limitată și abilităților acestora.

Prin însușirea unor tehnici de lucru, beneficiarii constientizează capacitățile de adaptare, creativitate, aplicabilitate, valorificarea lucrului ieșit din mainile proprii, iar prin comunicarea cu ceilalți beneficiarii vor constientiza importanța rolurilor în

cadrul unei echipe de lucru, necesitatea stabilirii unor relatii bazate atat pe intrajutorare cat si pe optimizare reciproca. Beneficiarii vor invata sa faca fata cerintelor gasirii si pastrarii unui loc de munca.

Lucrul in cadrul atelierului va reprezenta pentru fiecare membru al echipei stabilirea unei prioritati ocupationale, oportunitatea de a se adapta la munca in cadru organizat si de asemenea posibilitatea de a alege un loc de munca in functie de cerinta pietei si in functie de resursele personale, desfasurarii unor activitati generatoare de venit pe termen lung contribuind la reintegrarea lor in comunitate.

Dreptul la munca este un drept fundamental si o politica a muncii trebuie sa fie sustinuta atat de Stat cat si de Autoritatile Locale. Serviciile de genul ateliere lucrativ sunt o alternativa la problemele economice ale unei societati in tranzitie constituind o oferta si o oportunitate pentru persoanele cu probleme de sanatate mintala.

Promovarea modelului va facilita cresterea tolerantei fata de persoanele cu probleme de sanatate mintala si va reduce riscul excluderii sociale a acestora.

Posibilitatea de a gasi un loc de munca este foarte redusa pentru o persoana care sufera consecintele tulburarilor psihice deoarece angajatorii nu sunt pregatiti pentru a primi si a acorda suport acestei categorii de oameni. Din experienta noastra de 9 ani am fost deseori confruntati cu cereri din partea beneficiarilor de a-i ajuta sa-si gasesca un loc de munca sau sa aiba o ocupatie prin care sa-si poata valorifica resursele proprii. Ascunzand faptul ca au o tulburare psihica, beneficiarii au reusit sa se angajeze. Dupa un anumit timp nu au mai putut pastra serviciul fie pentru ca angajatorul a fost nemultumit de munca lor fie pentru ca ei au hotarat ca nu pot face fata solicitarilor locului de munca, acest fapt datorandu-se in mare parte necunoasterii potentialului propriu, lipsa unui suport si ajutor pentru a descoperi ce poate sa faca, ce stie sa faca si ce ii place sa faca.

Obiectiv specific 1: Instruirea unui numar de 30 persoane cu probleme de sanatate mintala, beneficiari ai Fundatiei Estuar Filiala Constanta, in domeniul

peisagisticii, pentru facilitarea includerii sociale a acestora in comunitatea judetului Constanta.

Obiectivul specific 2 : Crearea unui model orientare vocationala bazat pe ocuparea ocrotita in munca (sheltered) a persoanelor cu probleme de sanatate mintala.

Rezultate : Asistenta sociala si psihiatrica pentru un program de orientare vocationala

- Crearea unui model de orientare vocationala a persoanelor cu probleme de sanatate mintala adaptabil oricarei comunitati din Romania
- Instruire-informare a unui numar de 60 de persoane cu probleme de sanatate mintala
- Schimbarea atitudinii comunitatii fata de persoanele cu probleme de sanatate mintala
- Materiale pregatite pentru expozitii
- Crearea materialelor de informare si promovare care vor creste gradul de intelegere a comunitatii fata de persoanele cu probleme de sanatate mintala
- Imbunatatirea imaginii persoanelor cu probleme de sanatate mintala in comunitate si a organizatiei
- Cresterea nivelului de implicare mass-media
- Crearea unor locuri de munca protejate
- Crearea unui model adaptabil oricarui grup cu nevoi speciale
- Testarea disponibilitatii comunitatii de a accepta servicii si produse realizate de persoane cu probleme de sanatate mintala
- Identificarea de posibilitati de a exercita activitati liber profesioniste in domeniile in care au fost instruiti

In cadrul activitatii de instruire practica au fost amenajate 5 tipuri de Gradini Terapeutice dupa cum urmeaza: Gradina terapeutica avand ca destinatie o institutie de ingrijire – spital; o gradina terapeutica avand ca destinatie curtea

unei scoli; o gradina terapeutica avand ca destinatie o curte domestica cu spatiu de interior si exterior; o gradina terapeutica cu destinatie o institutie publica; o gradina terapeutica pentru o institutie cu activitate in domeniul sportului.

Expozitiile au fost demarate in data de 24 martie 2009, ocazie cu care a fost prezentata pentru prima oara ideea de Gradina Terapeutica si conceptul de terapie prin gradinarit. Deoarece aceasta expozitie a avut un rasunet extrem de mare, a aparut ideea de a pastra expozitia cu caracter permanent la sediul Centrului de Zi si de a organiza alte expozitii in alte locatii ale orasului in asa fel incat capacitatea de diseminare a rezultatelor proiectului sa fie cat mai mare. Am organizat astfel alte 2 expozitii una in data de 14 aprilie cu ocazia Sarbatorilor Pascale si o alta in data de 21 mai cu ocazia zilelor Constantei. In urma acestor expozitii s-au realizat emisiunile de televiziune „Oameni ca noi” – TVR 1 – emisiune prezentata in data de 22 aprilie, reportaj pentru stirile Antena 1 – sinteza stirilor din 18 aprilie, emisiunea de radio – „Stil de viata” – radio Constanta; Jurnalul de sanatate – Tv Neptun. Succesul acestor prezentari au generat solicitari pe care le-am primit din partea unor institutii publice, private sau persoane fizice in a le amenaja gradini terapeutice pentru beneficiari ai serviciilor oferite de catre acestia, angajati ai institutiilor sau spatiul domestic. Faptul ca aceste gradini terapeutice sunt amenajate cu participarea adultilor cu probleme de sanatate mintala este un plus de valoare ce vine sa intregasca incluziunea sociala a beneficiarilor proiectului.

Terapia prin gradinarit a fost rapid accesata si de catre comunitatea locala si astfel am primit solicitari din partea parintilor sa conturam un program de vacanta pentru copii si tineri, program ce vine sa dezvolte componenta emotionala a acestora, componenta ce este minimalizata in cadrul curiculei scolare si a informatiilor de natura cognitiva ce le sunt puse la dispozitie copiilor si tinerilor prin intermediul computerului. Asadar s-a dezvoltat un program in cadrul gradinii terapeutice ce vizeaza prevenirea aparitiei problemelor de sanatate mintala la tineri, program ce este structurat pe actiuni comune ale tinerilor cu si fara probleme de sanatate mintala ce urmareste dezvoltarea comunicarii, interactiunii sociale, acceptarii de sine si implicit a celorlalti,

cunoasterea si recunoasterea valorilor umane, asumarea responsabilitatii, respectului si tolerantei, toate acestea avand ca si cadru terapeutic gradina de flori.

In luna iunie echipa de proiect a realizat o evaluare a activitatilor desfasurate a rezultatelor propuse si atinse, masura in care activitatile intreprinse in aceasta perioada vor determina atingerea obiectivelor.

Rezultatele evaluarii:

- in cele 6 luni de proiect au fost instruite in domeniul gradinaritului si al peisagisticii 68 de persoane cu probleme de sanatate mintala;
- 125 de persoane au beneficiat de terapie prin gradinarit;
- 32 de tineri cu sau fara probleme de sanatate mintala au participat impreuna in cadrul unui program de vara la terapia prin gradinarit, program ce a oferit celor doua parti implicate perspective reale ale normalitatii incluzive ale copiilor, tinerilor, adultilor cu sau fara handicap;
- modelul de orientare vocationala si formare in domeniul peisagisticii, propus in cadrul acestui proiect, detine o componenta de succes si anume aceea de a face ceea ce se poate face si nu a vorbi despre ceea ce s-ar putea face. Persoanele implicate in acest proiect au sansa de a experimenta o normalitate a incluziunii fara ca aceasta sa se numeasca ci doar sa se intample.
- proiectul a prevazut angajarea a 3 persoane cu probleme de sanatate mintala in urma instruirii, pe locuri de munca protejata iar in acest moment in echipa care amenajeaza gradini terapeutice sunt cuprinse 9 persoane cu diferite tipuri de probleme de sanatate mintala si de varste diferite. Important este ca in procesul de amenajare a gradinilor terapeutice valoarea si emotia generata de frumusetea gradinilor realizate alaturi de beneficiile resimtite de catre persoanele care beneficiaza de aceste gradini, este deloc umbrita sau marginalizata de prezenta persoanelor cu probleme de sanatate mintala in calitate de

prestatori de servicii, in cazul nostru peisagisti. Aceasta este din perspectiva noastra o normalitate a incluziunii sociale.

- modelul de incluziune sociala a persoanelor cu probleme de sanatate mintala a fost preluat si promovat prin intermediul a 5 ziare locale si nationale, 4 posturi de televiziune locale si nationale si un post de radio. Succesul acestui proiect consta si in faptul ca acest model de interventie prin intermediul gradinii terapeutice a fost promovat ca „Stil de viata”, „Jurnal de sanatate”, „Terapie pentru mentinerea sanatatii”, de unde reiese concluzia normalitatii, a serviciilor construite si accesate de majoritate indiferent de prezenta sau absenta problemei. Acest rezultat este considerat din perspectiva noastra ca fiind valoarea adaugata a proiectului si anume aceea ca putem fi cu totii furnizori sau consumatori ai diferitelor bunuri sau servicii si aceasta determina pozitia noastra incluziva in cadrul aceluiasi sistem social.